

Richtlijnen voor plaatsen ammoniak meetbuisjes Boeren en Buren

Richtlijnen voor de ammoniak-meetplek

We willen zo representatief mogelijk meten. Daarom is het belangrijk om bij het kiezen van het meetpunt zo veel mogelijk te letten op het volgende:

1. Rondom het meetpunt is het **vrij**, liefst minimaal 1 meter (Figuur 1).
Dus NIET dichtbij hoge struiken en bomen die veel blad hebben, schutting, het huis en andere gebouwen.
Dit heeft twee redenen.
  - a. Zo hangt het buisje vrij in de wind, en kan er steeds verse lucht naar binnen stromen.
  - b. NH_3 'plakt' over al aan vast. Als het meetbuisje dichtbij iets anders hangt, kan daar NH_3 aan vast plakken. Dan heeft de lucht dat in het buisje komt minder NH_3 dan de lucht in de omgeving.
2. Het buisje hangt op ongeveer **1.80 m** hoog, tussen 1.60 en 2 m (Figuur 2).
3. Een plek met zo min mogelijk kans op vogelpoep (voorkom zo mogelijk dat een vogel boven het buisje kan gaan zitten, Figuur 3).
Reden: In vogelpoep zit ammoniak en dat verstoort de meting als het op buisje komt.
4. Zo dicht mogelijk bij of aan de sensor-unit voor fijn stof (maar punten 1 t/m 3 wegen zwaarder).

Figuur 1 Het is **vrij** rondom het meetpunt

Figuur 2 **1m80** hoog

Figuur 3 Geen vogelpoep...

Voorbeelden

Hang het buisje bijvoorbeeld:

- ✓ aan een paal
- ✓ een vrijstaande boom, waar de bladeren een stuk hoger zitten dan het buisje
- ✓ aan een (verlengde) bezemsteel of pvc pijp

Zie foto's op de volgende pagina.

Figuur 4 Voorbeelden van geschikte meetpunten

Meetpunt inrichten – door één contactpersoon per gebied

Het kan lastig zijn een geschikte meetplek te vinden. Neem dan contact op met het RIVM via samenmeten@rivm.nl, o.v.v. Boeren en Buren. Dan kunnen we samen zoeken naar een goede meetplek. Stuur in dat geval foto's mee van mogelijke locaties en zo mogelijk een 360-graden foto van de omgeving.

Als de meetlocatie is vastgesteld, maak dan de zwarte houder met tie-wraps vast. Let op: in elk gebied wordt op één locatie met drie meetbuisjes gemeten (aangegeven met ABC), op alle andere met één buisje. De drie houders kunnen met dezelfde tie-wrap vastgemaakt worden.

Maak vervolgens foto's van de meetlocatie (met vastgemaakte houder). Probeer met drie foto's een indruk te geven van hoe de houder is bevestigd (hangt hij vrij?) en hoe de omgeving eruit ziet (van twee kanten).

Mail de foto's naar samenmeten@rivm.nl onder vermelding van Boeren en Buren en het locatienummer.

Gegevens noteren – door de bewoner/veehouder

- Zoek de coördinaten van de meetlocatie van ammoniak op in Google Maps, op dezelfde manier als voor de fijnstofsensoren en vul deze in op het formulier.
- Meet de hoogte van het meetpunt. Dit is de hoogte van de grond tot en met midden van de houder. Vul dit in op het formulier.